

Til

Økonomi- og indenrigsminister Morten Østergaard

Socialminister Manu Sareen

Formand for KL Martin Damm

Sendt cc til Socialudvalget

Sæt analyserne til åben diskussion?

Samfundets nederste sikkerhedsnet for hjemløse borgere har i mange årtier bestået i muligheden for at henvende sig på et herberg eller et forsorgshjem. Selvmøderprincippet, som det også kaldes, er en grundsten i dansk socialpolitik. Når alle andre muligheder synes udtømte, giver det den hjemløse en tryghed for at modtage hjælp på baggrund af en socialfaglig vurdering, akkurat som når en borger henvender sig til en praktiserende læge, der på baggrund af en lægefaglig vurdering henviser borgeren til behandling. I begge tilfælde er det faglige vurderinger, der ligger til grund for, hvilken hjælp borgeren tilbydes – ikke de offentlige kassers behov for økonomistyring.

Sidste år forberedte regeringen og KL med økonomiaftalen for 2014 fra maj 2013 slaget - i disse tider med 1864-serien - mod selvmøderprincippet. I aftalen hedder det på smukt aftalesprog, "at der er behov for at styrke kommunernes muligheder for at give hjemløse borgere og voldsramte kvinder en sammenhængende og rehabiliterende social indsats. På den baggrund igangsættes en analyse af reglerne for ophold på forsorgshjem og kvindekrisecentre samt kommunernes praksis og styringsmuligheder på områderne."

Det blev dog ikke til det afgørende slag, så i økonomiaftalen fra juni i år blæses der til det afgørende slag - ikke mod hjemløsheden, men formentlig mod selvmøderprincippet. Det hedder igen på smukt aftale dansk, at "Regeringen og KL vil derfor i efteråret drøfte mulighederne for at gennemføre tiltag, der styrker kommunernes styringsmuligheder med henblik på at yde en helhedsorienteret indsats. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i et analysearbejde, som regeringen og KL har gennemført på området."

Analysearbejdet har ikke været fremlagt endnu, og i et svar fra socialministeren fremgår det, at rapporten forventes at være klar inden udgangen af 2014. Socialministeren løfter dog allerede nu sløret for, at analysearbejdet baserer sig på interviews med ledere og kommunale repræsentanter, der arbejder på området. Derimod nævnes brugerne ikke med ét ord. Denne gruppe må tilsyneladende forlade sig på ministerens forsikring om, at eventuelle tiltag som følge af analysearbejdet vil ske med "respekt for

selvmøderprincippet". Hertil kunne man spørge, om ikke netop respekten for selvmøderprincippet ville være en reel inddragelse af dem, for hvem selvmøderprincippet gør en verden til forskel?

Der er ingen tvivl om, at kommunerne finder det ustyrbart, at en hjemløs kan gå ind ad en forsorgshjemsdør, hvor end i landet det måtte være, uden at have været rundt om en kommunal visitation først. Selvmøderprincippet har længe været en torn i øjet på de kommunale økonomifolk, KL's økonomifolk og regeringens økonomiske ministerier. Så hvordan stiller de sig til socialministerens forsikring om, at eventuelle tiltag vil ske med respekt for selvmøderprincippet? Kan de tilslutte sig? Eller hvordan risikerer selvmøderprincippet at skulle bøjes og begrænses for at imødekomme et vedvarende krav om øget økonomistyring?

Rådet for Socialt Udsatte har bedt SFI gennemføre en brugerundersøgelse på § 110 boformer, der vil blive offentliggjort i december. Brugerundersøgelsen vil kunne bidrage med vigtig viden om, hvad der er baggrunden for opholdet, hvordan borgeren oplever de tilbud og den støtte, der gives undervejs i forløbet, og hvilke ønsker og behov borgeren har i forbindelse med udskrivning fra boformen og et videre forløb. En sådan viden står helt centralt og bør og skal inddrages, når et kerneelement i vores sociallovgivning som selvmøderprincippet står til diskussion.

Vi vil opfordre til, at der bliver en åben drøftelse af både analyse og løsningsmuligheder, og at denne åbne drøftelse venter til også viden om brugernes vurdering af tilbuddene er på bordet. Vi er enige med regeringen og KL i, at meget på hjemløseområdet kan gøres bedre. Men selvmøderprincippet skal opretholdes som grundprincip af hensyn til den hjemløse - så hjemløse søger og har tilliden til, at de altid kan søge et herberg, og at lederen på stedet kan træffe afgørelse om indskrivning på stedet. Vi mener også, at brugernes vinkel er essentiel at få på bordet, inden der træffes afgørende beslutninger om ændringer. Samfundet kan bedre leve med, at kommunernes styringsmuligheder ikke er optimale set med økonomernes øjne, end at endnu flere hjemløse ikke får den nødvendige hjælp. Og hvis kommunerne formår at tilbyde den rette hjælp til den enkelte hjemløse, så er der næppe nogen tvivl om, at han eller hun også vil tage imod den med kyshånd.

Jann Sjursen

Formand for Rådet for Socialt Udsatte

Ask Svejstrup

Sekretariatsleder for SAND

Jakob May

Formand for sammenslutningen af boformer for hjemløse